

Christian Schmidt Lund
Skodborg Kirkevej 5
6630 Rødding

Miljøgodkendelse

Kvægbrug på Skodborg Søndergade 50E, 6630 Rødding

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 11 i
"Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".

Indholdsfortegnelse

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug	3
Resumé.....	3
Indledning	3
Ansøgning	5
1 Afgørelse.....	6
Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering	6
Vilkår for afgørelsen.....	7
Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen	11
Høring af udkast til offentliggørelse	11
Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering	11
Offentliggørelse af afgørelse og underretning af modtagere af afgørelsen	11
Udnyttelse af godkendelsen.....	11
2 Kort beskrivelse af husdyrbruget	12
Grundlag for sagsbehandling.....	12
Dyrehold og driftsform	12
Anlæg	13
Arealer	14
3 Redegørelse og vurdering	15
Generelle forhold.....	15
Husdyrproduktionen	15
Udnyttelse af godkendelsen.....	15
Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer	15
Lokalisering og Planrammer.....	16
Husdyrgødning og opbevaringsanlæg.....	18
Ammoniakfordampning	19
Lugt	19
Spildevand	20
Til- og frakørselsforhold	21
Støj.....	22
Fluer og skadedyr	23
Støv	23
Lys.....	23
Oplag af olie og kemikalier	24

Affald	24
Vand og energiforbrug	24
Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT.....	25
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak.....	29
Påvirkning af kategori 1 naturområder.....	30
Påvirkning af kategori 2 naturområder.....	30
Påvirkning af kategori 3 naturområder.....	31
Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter	33
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder	35
Anlæggets udformning.....	35
Anlæggets placering i landskabet	35
Landskabelige værdier	35
Husdyrbrugets ophør	37
Alternative muligheder	37
Sammenfatning.....	38
4 Øvrige forhold	39
Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning	39
Høringsberettigede	39
Kopimodtagere af afgørelsen	39
Bilagsoversigt	39

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	5750089810
Matrikelnummer	22b, Skodborg Ejerlav, Skodborg
CVR	29370850
CHR	121506
Ejendommens ejer	Christian S. Lund, Skodborg Kirkevej 5, 6630 Rødding
Husdyrbrugets ejer	Christian Schmidt Lund
Husdyrbrugets kontaktperson	Christian Schmidt Lund

Resumé

Vejen Kommune har modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af en udvidelse af husdyrbruget på Skodborg Søndergade 50E, 6630 Rødding. Projektets indhold og kommunens afgørelse er beskrevet i kort form i nedenstående resumé.

Projektet omfatter udvidelse af produktion. Samlet svarer udvidelsen af husdyrproduktionen til en forøgelse på 49,27 DE fra 135,34 DE til 184,61 DE.

I forbindelse med udvidelsen ønskes den eksisterende stald forlænget med ca. 35 meter.

Lugtgenekriterierne fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo er alle overholdt.

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden af ejendommen. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 91 (habitatområde nr. 80) – Kongeåen – mere end 2,5 km nord for anlægget, og nærmeste kategori 1 natur i habitatområdet ligger ca. 3,2 km nord for anlægget.

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der ligger mere end 6,5 km nordvest for ejendommen.

Det fastlagte beskyttelsesniveau på 1,0 kg N/ha/år til kategori 3 naturtyperne overskrides ikke.

Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Skodborg Søndergade 50E, 6630 Rødding i Vejen Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Vejen Kommune vurderet det ansøgte projekt. Vurderingen fremgår af afsnit 3 "Redegørelse og vurdering" og er sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsens vilkår.

Udkastet har været fremlagt i høring hos ansøger i 3 uger, hvor der var mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Orientering om høring af udkast til miljøgodkendelse har været sendt til naboer og parter i sagen.

Da ejendommen ligger langt fra nabobeboelser, er orientering foretaget af nærmeste nabo, idet Vejen Kommune vurderer, at denne ejendom vil kunne forventes berørt af ændringer på ejendommen. De øvrige beboelser omkring ejendommen vurderes til ikke at blive berørte grundet afstanden. Der er desuden foretaget orientering af lokalrådet i Skodborg.

Orientering af naboer er sket i en afstand fra ejendommen svarende til den beregnede konsekvenszone, dog minimum 300 meter, idet Vejen Kommune vurderer, at ejendomme indenfor denne grænse vil kunne forventes berørte af ændringer på ejendommen.

Der er ikke indkommet bidrag i forbindelse med høringen.

Vejen Kommune den 5. december 2017

Majbrit Holst Nielsen

Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

Copyright alle kort og luftfoto: copyright DDO®, ©COWI

Ansøgning

Vejen Kommune har den 28. juli 2017 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Skodborg Søndergade 50E, 6630 Rødding omhandlende følgende:

- Forlængelse af eksisterende stald med 35 meter i nordøstlig retning.
- Udvidelse af dyreholdet fra 50 malkekøer og 130 kvier til 50 malkekøer og 240 kvier årligt, svarende til en udvidelse fra 135,34 DE til 184,61 DE.

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

1 Afgørelse

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 11 i Husdyrgodkendelsesloven¹ på vilkår som angivet efterfølgende.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrgodkendelsesloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Etablering af nyt anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Vejen Kommune.

Miljøgodkendelsen er et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse. Da ændringen af dyreholdet bl.a. sker i det eksisterende anlæg/i direkte forbindelse til det eksisterende anlæg, kan forureningen, påvirkningen til natur m.m. ikke adskilles, og der laves nye vurderinger for hele ejendommen. Denne miljøgodkendelse med tilhørende vilkår er derfor gældende for hele bedriften.

Visse vilkår er ført med fra den gældende miljøgodkendelse, og miljøgodkendelsen erstatter dermed eksisterende miljøgodkendelse meddelt af Vejen Kommune den 14. marts 2011, skift i dyretype den 19. december 2016 og tillæg til miljøgodkendelse fra 11. januar 2017.

Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

Jf. vilkår 1 i nærværende miljøgodkendelse gives der 6 års udnyttelsesfrist på miljøgodkendelsen. I afgørelser givet efter husdyrgodkendelsens §§§10, 11 og 12, hvor udnyttelsesfristen ikke er udløbet før den 1. august 2017 håndhæves de udnyttelsesfrister, som er trådt i kraft med den nye husdyrgodkendelseslov den 1. august 2017.

Efter den fastsatte udnyttelsesfrist for miljøgodkendelsen gælder det, at hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Der henvises til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven.

¹ "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" - nr. 1572 af 20.12.2006.

Vilkår for afgørelsen

Vejen Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som det er beskrevet overfor kommunen i ansøgningen, ansøgning nr. 102216, version nr. 3, 4. oktober 2017. På baggrund af ansøgning og kommunens vurdering meddeler Vejen Kommune godkendelse på følgende vilkår:

Generelle forhold

1. Udnyttelsen af godkendelsen skal være afsluttet inden 6 år efter meddelt afgørelse. Den del af godkendelsen, der ikke udnyttes indenfor de 6 år bortfalder.
2. Hvis staldanlæg ikke etableres i det godkendte omfang, udløser det krav om genberegning af BAT-niveau og evt. ny ansøgning om miljøgodkendelse.

Information om ændringer på husdyrbruget

3. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
4. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.

Landskabet

5. Der skal etableres skærmende beplantning nord, øst og vest for gyllebeholderen. Beplantningen skal bestå af et mindst 3-rækket læhegn bestående af hjemmehørende arter af træer og buske. Beplantningen skal etableres senest i foråret 2018. Beplantningen skal løbende vedligeholdes og give en effektiv og vedvarende afskærmning. Efter 5 år skal beplantningen være mindst 4 m høj.
6. Gyllebeholderen (bygning 6, figur 1) skal fjernes, når den ikke længere er i drift.

Husdyrproduktionen

7. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang og sammensætning

Dyreart, type og alder / vægtafgrænsning / ydelse	Enhed	Antal
Malkekøer, tung race, normydelse	Årsdyr	50
Kvier, tung race, 9-24 mdr.	Årsdyr	240

Foranstaltninger for at undgå forurening

8. For det nye anlæg skal der udarbejdes en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand - senest ved udnyttelsesfristens udløb. Afløbsplanen inkl. eventuelle bemærkninger hertil skal udarbejdes af autoriseret kloakmester eller andet uvildigt godkendt firma. Afløbsplanen skal være tilgængelig for myndigheden ved miljøtilsyn.
9. For det eksisterende anlæg skal der kunne fremlægges en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand - senest 3 måneder efter meddelt miljøgodkendelse.

10. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
11. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Opbevaringsanlæg

12. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til husdyrbruget.
13. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
14. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
15. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted.

Ammoniakfordampning

16. Når dyrene ikke er udegående skal spalter i den vestlige side af stalden rengøres med spalteskrabere 6 gange dagligt, hver 4. time, så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne.
17. Når dyrene er udegående skal spalterne skrubes i et omfang, der holder spaltegulvet fri for husdyrgødning – min. 1 gang om dagen.
18. Tværgange, som ikke skrubes maskinelt, skal rengøres manuelt – mindst 2-3 gange dagligt.
19. Gyllebeholder (4.500 m³) skal, senest 6 måneder efter godkendelsen er givet, være forsynet med fast overdækning.
20. Efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt på overdækket gyllebeholder lukkes igen umiddelbart efter.
21. Skader i den faste overdækning på gyllebeholderen skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt.

Lugt

22. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller –siloe skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
23. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses.

Støjgrænser

24. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land og lokalplanområder ikke overstige følgende værdier:

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

II: i boligområde i Skodborg by

	Tidsrum	Støjgrænser	
		I	II
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	45 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	45 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)	40 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	35 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land og 50 dB(A) i boligområdet.

25. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovenstående vilkår om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling/beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne/beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

Transport

26. Til- og frakørsel skal ske via indkørslen med direkte adgang fra Haderslevvej, dvs. syd for ejendommen. Interne transporter af dyr m.m. mellem ejendommene mod nord og Skodborg Søndergade 50E kan ske ad nordlig vej.

Fluer og skadedyr

27. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Støv

28. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
29. Fodersiloer skal indrettes så støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. Der skal anvendes melcykloner eller anden tilsvarende støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

30. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.

31. Ved opsætning af udendørs belysning, skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen.
32. Natbelysning i stalden må være maks. 10 lux. Alternativt skal lyset være slukket.
33. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen efter endt arbejde.

Spildevand

34. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
35. Vaskevand fra rengøring af staldene skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
36. Al vask af dyretransport vogn samt af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

37. Hos kvierne skal der 2 gange årlig udarbejdes en foderplan. Planerne skal udarbejdes forår/efterår eller med et passende interval (til dokumentation for min 25 % græsmarksafgrøder).
38. Køerne og opdrættet skal være udegående i hvad der svarer til fuld tid i 6 måneder om året.
39. Spalteskraberanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligeholdelse – minimum én gang om året.
40. Analyser af grovfoderet skal udføres af akkrediteret analysefirma.
41. Foderplaner skal bl.a. udarbejdes på grundlag af grovfoderanalyser.

Egenkontrol

42. Husdyrbruget skal registrere den til enhver tid opnåede produktion på husdyrbruget. Registreringerne skal bestå af seneste produktionsopgørelse. Hvis produktionsopgørelsen omfatter flere ejendomme, skal det suppleres med besætningslister, der dokumenterer overførsler af dyr mellem ejendommene, eller lignende, der kan dokumentere dyreholdet til enhver tid på Skodborg Sødergade 50E.
43. Opgørelsen af husdyrholdet på ejendommen skal for køer og opdræt opgives som et årgennemsnit af antal dyr for hver enkelt dyreart på grundlag af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.
44. Følgende skal føres i en driftsjournal, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
 - Dokumentation over dyreholdets størrelse.
 - Dokumentation for udegående dyr (dyrekategori og varighed).
 - Årsopgørelse over forbruget af vand, el og dieselolie (år og mængder).

- Dokumentation for service på drikkevandsinstallationer eller øvrige vandinstallationer.
- Foderplaner.
- Analyser af grovfoderet.
- Logbog, servicefaktura eller lignende, der dokumenterer, at skraberen er i drift og vedligeholdes.

Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen

Høring af udkast til offentliggørelse

Udkastet til miljøgodkendelse har været sendt i høring i 3 uger fra den 10. november 2017 til den 1. december 2017 hos ansøger samt andre, der har anmodet om at få udkastet tilsendt.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse sendes til alle borgere, der er part i sagen (herunder naboer). Udkastet eftersendes ved henvendelse herom.

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Udkast til godkendelsen har været sendt i høring hos ansøger og parter i sagen, som ikke har haft kommentarer.

Vejen Kommune vurderer, at udvidelsen og ændringen af ejendommen er af underordnet betydning for ejerne af de driftsarealer (dvs. uden huse/bygninger), der grænser op til ejendommen. Derfor bliver der ikke gennemført høring af disse naboer, jf. husdyrlovens § 56 stk. 2.

Offentliggørelse af afgørelse og underretning af modtagere af afgørelsen

Kommunens godkendelse vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside i uge 49.

Kopi af godkendelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af afsnittet "Øvrige forhold".

Der kan klages over kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet senest den 5. januar 2017 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1). Modtagere af orienteringsbreve samt kopimodtagere af afgørelsen er angivet i afsnit 4 "Øvrige forhold".

Udnyttelse af godkendelsen

Du kan udnytte godkendelsen uanset eventuelle klager, men du skal være opmærksom på, at dette ikke begrænser Miljø- og Fødevarerklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Vejen Kommunes afgørelse.

2 Kort beskrivelse af husdyrbruget

I denne del af godkendelsen angives de oplysninger, som ligger til grund for behandlingen af ansøgningen. Ud over selve ansøgningen indgår der bilag til ansøgningen, anden nødvendig korrespondance under sagsbehandlingen samt seneste kontrolrapport for miljøtilsyn på husdyrbruget, kommunens oplysninger om data på husdyrbruget samt eventuelle bidrag fra offentligheden.

Ansøgningens indhold er kort beskrevet under overskrifterne: Dyrehold og driftsform samt Anlæg.

Grundlag for sagsbehandling

- Ansøgning om miljøgodkendelse den 28. juli 2017.
- Løbende korrespondance mellem ansøger, dennes konsulent og kommunen.
- Miljøtilsyn på Skodborg Søndergade 50E, 6630 Rødding den 7. juli 2016 og Vejen Kommunes tilsynsrapport af 14. juli 2016.
- Fiktiv ansøgning med beregninger i forhold til beregning af det generelle ammoniakreduktionsniveau, skema nr. 102220, version nr. 1.

Dyrehold og driftsform

Kvægbedrifterne på Skodborg Søndergade 50E, 6630 Rødding og Skodborg Søndergade 50C, 6630 Rødding drives sammen og ejes af Christian Schmidt Lund, der er daglig driftsansvarlig for produktionen.

Dyrene på ejendommen er udegående i min. 6 måneder om året (ca. maj-oktober), afhængig af vejret, og de har adgang til stalden.

Det nuværende husdyrhold

Dyretype	Enhed	Antal	DE
Malkekøer, tung race, normydelse	Årsdyr	50	70,30
Kvier, tung race, 12-24 mdr.	Årsdyr	130	65,04
I alt			135,34

Tabel 1. Husdyrbrugets nuværende tilladte husdyrproduktion.

Det fremtidige husdyrhold

Dyretype	Enhed	Antal	DE
Malkekøer, tung race, normydelse	Årsdyr	50	70,30
Kvier, tung race, 9-24 mdr.	Årsdyr	240	114,31
I alt			184,61

Tabel 2. Den ansøgte husdyrproduktion.

Dyreenhederne er udregnet på baggrund af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen².

² Bekendtgørelse nr. 1324 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. af 15.11.2016.

Anlæg

Husdyrbruget ligger syd for Skodborg i et åbent landskab. Anlæggets udseende og beliggenhed i landskabet er beskrevet og vurderet i afsnittet "Anlæggets placering i landskabet".

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af stald, plansiloanlæg, foderlade, kornsilo og gyllebeholder til den husdyrproduktion, som er i dag. I forbindelse med udvidelsen af bedriften ønskes stalden forlænget med 35 meter mod nord.

Figuren her under viser placeringen af eksisterende og ansøgte anlæg.

Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger.

Nedenstående tabel viser en oversigt over bygninger og opbevaringsanlæg på ejendommen samt fordelingen af dyr.

Nr.	Anvendelse	Størrelse	Staldsystem	Dyr	Antal
1	Eksisterende stald	Ca. 1.640 m ²	Sengestald med spalter og skraber	Køer Opdræt, 9-24 mdr.	50 130
2	Kommende stald	Ca. 890 m ²	Sengestald med spalter	Opdræt, 9-24 mdr.	110
3	Plansiloanlæg	Ca. 3.700 m ²			
4	Foderlade	Ca. 440 m ²			
5	Kornsilo				
6	Gyllebeholder	4.500 m ³	Overdækkes		

Tabel 3. Ejendommens indretning samt fremtidig fordeling af dyr. Bygningsnumre jf. figur 1 ovenfor.

Tilbygningen opføres i materialer og farver som det eksisterende.

Arealer

Overgangsbestemmelserne i husdyrgodkendelsesloven dikterer, at kommunerne ikke skal fastsætte vilkår vedrørende udbringningsarealerne i nye miljøgodkendelser efter de gamle regler i perioden efter den 2. marts 2017. Dette er begrundet i, at det i godkendelser, tilladelser samt anmeldelser meddelt efter den 2. marts 2017 ikke giver mening at fastsætte nye vilkår, idet det tilladte først reelt får betydning for miljøpåvirkningerne efter den 1. august 2017, hvor den nye regulering vil håndtere disse miljøpåvirkninger.

Nærværende miljøtilladelse indeholder derfor ikke arealer til beskrivelse eller vurdering.

3 Redegørelse og vurdering

Vejen Kommune har i henhold § 19 - § 26 i Husdyrgodkendelsesloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og miljøredegørelsen foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg. Disse vurderinger ligger til grund for de vilkår, der er angivet i afsnit 1. Vurderingen er foretaget i det nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Husdyrproduktionen

Sidste registrering af dyreholdets omfang er sket i forbindelse med miljøtilsyn den 7. juli 2016 på ejendommen.

Registreringen er i overensstemmelse med husdyrbrugets nuværende tilladte produktion.

Udnyttelse af godkendelsen

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse meddeles. Den del af godkendelsen, der ikke udnyttes indenfor de 6 år bortfalder.

Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer

Husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 8 og 20 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6 og 8 i Husdyrgodkendelsesloven, fra den nye stald er vist i nedenstående tabel. For § 6 gælder, at der ikke må ske etablering af anlæg eller udvidelser, der medfører forøget forurening inden for afstandskravet. For § 8 gælder, at der ikke må ske nyetablering indenfor afstandskravet.

Husdyrgodkendelseslovens § 20 vedrørende genegrænser vil blive behandlet efterfølgende.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
8	Nabobebyggelse	Ca. 460 m	Fra stald til Haderslevvej 6, 6630 Rødding	50 m
8	Naboskel	Ca. 30 m	Fra ny stald til markskel på begge sider af stalden	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	>15 m	Stuehuset på Skodborg Søndergade 50C, som har samme ejd. nr. som produktionsanlægget på Skodborg Søndergade 50E	15 m
8	Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen i nærheden	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 2.150 m	Fra ny stald til Skodborg Ny Vandværk	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 600 m	Fra ny stald til vandforsyningsboring nordvest for ejendommen og anden boring øst for ejendommen	25 m

8	Vandløb	Ca. 270 m	Til Skaftekær Bæk øst for ejendommen	15 m
8	Dræn	> 15 m	Ingen dræn i nærheden	15 m
8	Sø	Ca. 450 m	Sø nordøst for ejendommen	15 m
8	Offentlig- og privat fællesvej	> 15 m	Ingen i nærheden	15 m
8	Vandløb eller sø > 100 m ²	Ca. 50 m	Der opføres ikke ny gyllebeholder.	100 m
6	Byzone	Ca. 570 m	Fra stald til byzone ved Skodborg	50 m
6	Samlet bebyggelse	Ca. 2,9 km	Fra stald til Københoved	50 m
6	Sommerhusområde	> 300 m	Ingen i nærheden	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	Ca. 500 m	Fra ny stald til boligområde i Skodborg	50 m

Tabel 4. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

Lokalisering og Planrammer

Ejendommen ligger ca. 480 m fra nærmeste lokalplanområde.

Nærmeste lokalplaner i området er lokalplan nr. 263 (ca. 480 m nordvest for ejendommen) – Lokalplan for et område til boligformål ved Rugtoften samt lokalplan nr. 3.2-07 (ca. 800 m nordøst for ejendommen) – Lokalplan for et boligområde til tæt/lav og 2-etagers bebyggelse i Skodborg by.

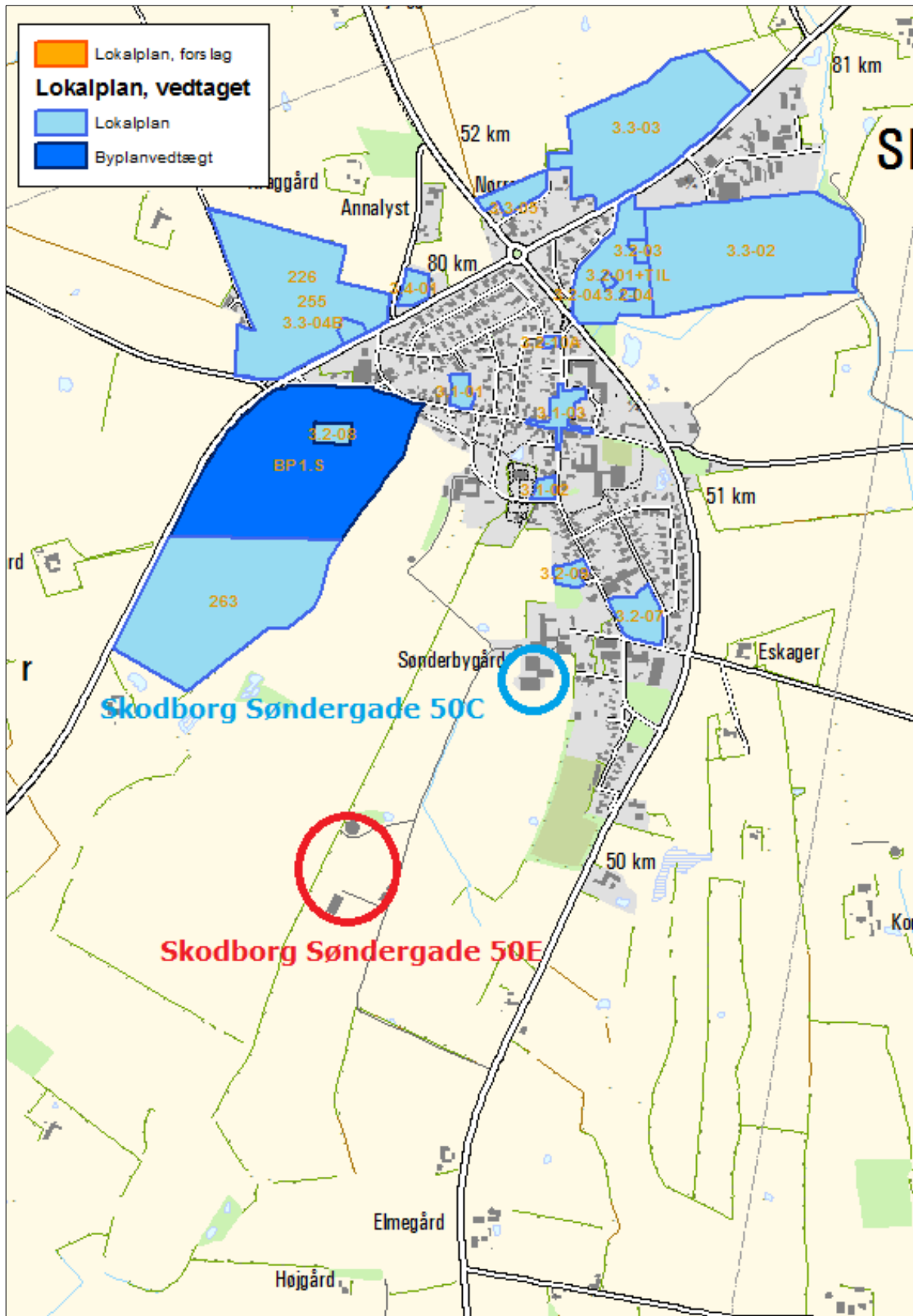
Der er ingen lokalplaner under tilblivelse eller i forslag i området omkring ejendommen.

Husdyrgodkendelseslovens § 20 siger, at kommunen skal sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener begrænses hvis ændring af anlægget på husdyrbruget foretages indenfor 300 m fra:

- En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren.
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel i fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.
- Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.

Vejen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da anlæggets placering i forhold til husdyrgodkendelseslovens genegrænser i § 20 er overholdt.

Afstandsforholdene vurderes i afsnittene om lugt, til- og frakørsel samt støj.

Figur 2. Husdyrbrugets placering.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Ejendommens husdyrgødning opbevares i gyllebeholder beliggende ca. 100 meter fra ny stald. Gyllebeholderen overdækkes.

Gødningsproduktionen er ifølge ansøgning angivet til:

Gødningstype	Mængder i m ³
Flydende husdyrgødning (inkl. vandspild m.m.)	Ca. 3.100 m ³
Overfladevand fra plansiloanlæg	Ca. 2.600 m ³
I alt	5.700 m ³

Tabel 5. Gødningsproduktion.

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand, vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand. Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til drænen for regnvand eller udsprinkles³ efter forudgående tilladelse.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Opførelsesår	Kapacitet m ³
Gyllebeholder	2006	4.500 m ³
Kanaler		400 m ³
Samlet kapacitet gylle		4.900 m ³

Tabel 6. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Eksisterende beholder ligger udenfor risikoområde og længere væk end 100 m fra vandløb og søer⁴.

Med en samlet gødningsproduktion på 5.700 m³ gylle og en opbevaringskapacitet på 4.900 m³ er der en opbevaringskapacitet på $(4.900/5.700 \cdot 12 \text{ mdr.})$ 10,3 måneder.

Heri er der ikke taget højde for, at beholderen overdækkes, og derved bliver kapaciteten større.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er således opfyldt.

³ Landbrugets byggeblad nr. 103.09-05 om Udenomsfaciliteter – udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.2015 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Ammoniakfordampning

Ved udvidelser eller nyetableringer af husdyrbrug over 75 DE stilles generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget med en minimumsreduktion på 30 %. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan efterleves ved reduktion af ammoniaktabet for både de eksisterende og det nye anlæg.

For landbrug, hvor andelen af græsmarksafgrøder overstiger 25 % af totalrationen inkl. opdræt, gælder der en minimumsreduktion på 15 %.

Landbruget på Skodborg Søndergade 50E skal leve op til et generelt ammoniakreduktionskrav på 15 %, idet andelen af græsmarksafgrøder overstiger 25 % af totalrationen.

Den samlede beregnede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er ca. 843 kg N/år, hvilket er en forøgelse på ca. 95 kg N/år.

Jf. www.husdyrgodkendelse.dk bliver ammoniakemissionen ca. 135 kg N/år mindre end krævet med de valgte tiltag, og det generelle ammoniakreduktionskrav er således opfyldt.

Foruden det generelle ammoniakreduktionskrav ligger der et krav til anvendelsen af Bedste Tilgængelige Teknik (BAT) – se særskilt afsnit herom.

Lugt

Lugt stammer fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning, fra håndteringen af ensilage og fra selve stalden.

Lugtemission fra stalden og geneafstand fra beboelsesområder er beregnet ud fra følgende: Afstand til nærmeste byzone (Skodborg) er ca. 600 m, afstand til nærmeste samlede bebyggelse (Københoved) er ca. 2,9 km og afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt er ca. 600 m. Der er ikke andre ejendomme med husdyrbrug over 75 DE indenfor 300 m til samlet bebyggelse o.lign. samt indenfor 100 meter til enkeltbolig. Der er én anden ejendom med husdyrbrug over 75 DE indenfor 300 m til byzone.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningsskemaet vil geneafstanden i forhold til byzone være ca. 110 m, samlet bebyggelse ca. 62 m og enkelt bolig ca. 35 m (tabel 7). Ved lugtbereg-

ning regnes fra midten af den samlede bygningsmasse med dyr. Derfor er afstanden anderledes end den faktiske afstand. Kriterierne for maksimal lugt på 5 OU_e/m³ for byzone, 7 OU_e/m³ for samlet bebyggelse og 15 OU_e/m³ for enkeltbolig er dermed overholdt.

Husdyrgodkendelseslovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt, og Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand, Ansøgt	Ukorrigeret geneafstand, Nudrift	Korrigeret geneafstand, Ansøgt	Korrigeret geneafstand, Nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig	0	FMK	34,64 m	50,82 m	34,64 m	50,82 m	478,30 m	Ja
Samlet bebyggelse	0	FMK	61,58 m	90,33 m	61,58 m	90,33 m	2.625,81 m	Ja
Byzone	0	FMK	109,54 m	160,70 m	109,54 m	160,70 m	649,50 m	Ja
Byzone	1	FMK	109,54 m	160,70 m	109,54 m	160,70 m	719,65 m	Ja

Tabel 7. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

Spildevand

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Rengøringsvand fra vask af stald
- Tagvand
- Overfladevand fra ensilageanlæg

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Der er ingen vaske- eller møddingsplads på Skodborg Søndergade 50E, 6630 Rødding. Der vil heller ikke forekomme vaskevand fra vask af maskiner på ejendommen.

Tagvandet fra eksisterende stald ledes til en grøft øst for anlægget.

Tagvandet fra det nye staldanlæg skal nedsives på egen grund. Der skal derfor søges en nedsivningstilladelse og etableres en faskine på ejendommen. Tilladelsen til nedsivning af tagvand skal gives særskilt fra miljøgodkendelsen, da den ikke er omfattet Husdyrgodkendelsesloven.

Overfladevandet fra ensilageanlæg kan enten opsamles til beholder eller det kan udsprinkles på nærliggende arealer. Overfladevand fra ensilageanlæg er regnet med i kapaciteten til ejendommen og der stilles derfor ikke vilkår til udsprinkling.

I forbindelse med opførelse af den nye stald gøres der hermed opmærksom på, at afløb skal udføres af aut. kloakmester jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vejen Kommune vurderer, at de forholdsvis store mængder spildevand fra kvægbrug ofte udgør en miljørisiko. Der stilles derfor vilkår om udarbejdelse af en spildevandsplan for hele ejendommen.

Der stilles vilkår om udarbejdelse af en spildevandsplan for de nye dele af ejendommen af en aut. kloakmester eller andet uvildigt, godkendt firma.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand, samt de stillede vilkår, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Til- og frakørselsforhold

Skemaet nedenfor angiver antal transporter. En transport vil omfatte både til- og frakørsel. Intern transport f. eks. i forbindelse med fodring er ikke inkl. i ovennævnte oversigt. Vilkår relateret til til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

Omfanget af antal til- og frakørsler pr. år er jf. ansøgningen:

Transporttype	Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt
Udbringning af husdyrgødning, fast	0	0
Udbringning af husdyrgødning, flydende	180	180
Grovfoder (ensilage) – fælles for Haderslevvej 19 og Skodborg Søndergade 50C	280	280
Halm – intern transport	0	0
Kraftoder	36	36
Mælk	0	0
Levende dyr fra ejendommen	0	0
Levende dyr til ejendommen	24	20
Døde dyr	12	12
Diverse (rengøringsmidler m.m.)	0	0
I alt pr. år	532	528

Tabel 8. Til- og frakørsel.

Antallet af transporter i nudrift og ansøgt drift er stort set uændrede.

Der er to driftsmæssige indkørsler til ejendommen. Disse er hhv. nord og syd for ejendommen – begge ud til Haderslevvej. Den nordligste tilkørselsvej går gennem Skodborg by. Der fastholdes vilkår om, at transport skal ske via vejen syd for ejendommen.

En stor del af transporterne med grovfoder vil ske ad interne veje.

Transporterne til og fra anlægget foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen kan det blive nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugens produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles jf. Husdyrgodkendelsesloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

Støj

Ansøger oplyser, vedrørende støj fra intern transport, omfang, tid, placering, at:

Støjbelastning af naboer kan forekomme i forbindelse med intern transport, pumper, kompressorer, staldventilation mv. Fra fodercentralen kan der forekomme støj fra kornvalsen.

Støj fra interne transporter sker primært ved fodring af dyrene. Støj vil ske ved staldanlægget.

Ligeledes forventes der støj fra levering og daglig blanding af foder. Kraftfoder leveres ca. 3 gange pr. måned i tidsrummet kl. 08.00 til 16.00. Fodret tippes og det tager cirka 5 minutter pr. leverance.

Støj fra kornvalse vil forekomme dagligt, hvor den er i drift i ca. 2 timer 2 gange om ugen. Kornvalsen er ligeledes placeret indendørs og derforuden støjsvag.

Der er naturlig ventilation i samtlige stalde.

Støj fra gyllehåndtering vil desuden forekomme kortvarigt fra sugepumpe på lastbiler i forbindelse med afhentning af rågylle. Der hentes rågylle hver 14. dag, pt. i tidsrummet kl. 10.00 – 12.00, men det kan ændre sig.

Det vurderes, at der er foretaget tiltag på ejendommen for at reducere støjbelastningen for de omkringboende, og at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

I Støjvejledningen⁵ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Man bør ved fastlæggelse af støjgrænser, ved de nærmeste boliger, anvende de grænseværdier der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i godkendelsen.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjkloder primært er aktive i driftsperioden mellem kl. 07.00 og 18.00. Der vil dagligt være støj fra foderblandeanlægget fra kl. ca. 08.00. Dyrene flyttes en gang om ugen i tidsrummet kl. 10.00 – 12.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden Vejen Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

⁵ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Fluer og skadedyr

I stalden er der normalt ikke problemer med fluer. Hvis det ændrer sig vil fluebekæmpelse ske med godkendte midler. God gødningshåndtering og generel god staldhygiejne med fjernelse af foder- og gødningsrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse foretages af privat firma, der har autorisation til skadedyrsbekæmpelse og foder opbevares, så risikoen for tilhold af skadedyr minimeres.

Rotter overfører sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Vejen Kommune henstiller til, at de autoriserede kasser med rottegift placeres og tilses, så mennesker og husdyr ikke uforvarende kommer i kontakt med giften, og at der generelt holdes pænt og ryddeligt omkring ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse, med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Støv

Ansøger oplyser, at i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften og levering af foder foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Lys

Ansøger oplyser, at der kun er udendørsbelysning på staldens nordvendte gavl. Lyset i stalden vil være tændt når der arbejdes efter solnedgang. I forbindelse med fodring i vintermånederne vil der forekomme lys fra traktorprojektører.

Der er lys i stalden hele døgnet, men om natten sænkes intensiteten. Der stilles vilkår om en lysintensitet i stalden om natten på maks. 10 lux. Døre og porte holdes lukket så der ikke trænger lys ud.

Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog fastsættes generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener.

Oplag af olie og kemikalier

Ansøger oplyser, at pesticider, olier og brændstoffer opbevares på ejers anden ejendom. Marksprøjten håndteres også på ansøgers anden ejendom.

Der stilles vilkår om, at ved eventuel fremtidig håndtering af brændstof skal det foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

For at forebygge eventuelt spild og forurening som følge af et senere oplag af olie og kemikalier på ejendommen, stilles der vilkår til opbevaring og bortskaffelse.

Affald

Ansøger oplyser (indsat i kursiv), at *erhvervsaffald fra ejendommen opbevares i en opstillet container, som tømmes af Marius Pedersen.*

Fast affald vil typisk inkludere elementer som tom emballage fra vaskemidler, fodermineraler, plastik- eller gummihandsker, vat, papir, pap og plastik fra emballage, overdækningsplastik, lysstofrør, elpærer, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.).

Virksomhedens medicinske affald opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at bortskaffelse af affald fra ejendommen skal ske i overensstemmelse med regulativet for Erhvervsaffald og affaldsbekendtgørelsen.

Døde dyr er placeret hævet fra jorden og overdækket. Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"⁶.

Virksomheden modtager ikke affaldsprodukter f.eks. slam eller mucosa til jordbrugsformål.

Jf. ovenstående, vurderer Vejen Kommune, at håndtering af affald sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke skærpede vilkår.

Vand og energiforbrug

Energi	Efter udvidelse - mængde pr. år
Elforbrug	10.000 kWh
Dieselolie	Uændret

Tabel 9. Energiforbrug

Vand	Efter udvidelse - mængde pr. år
Drikkevand	ca. 3.000 m ³

Tabel 10. Vandforbrug

⁶ Fødevareministeriet, Bek. nr. 558 af 01.06.2011.

Vand til dyrene kommer fra det lokale vandværk.

Der er ikke forbrug af vaskevand på bedriften.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som det vejledende niveau angivet af Miljøstyrelsen, for at leve op til Husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af BAT.

Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på ca. 812 kg N/år. Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er ca. 842 kg N/år.

Det samlede anlæg lever derved ikke umiddelbart op til BAT-niveauet for denne ejendom – der mangler ca. 30 kg N/år.

Det eksisterende staldanlæg består af Sengestalde med spalter.

Tilbygning til eksisterende stald etableres som Sengestald med spalter.

I den vestlige side af stalden er der tre rækker senge. I den østlige side er der 1 række senge. Der vil køre spalteskraber i den vestlige side af stalden – hvilket vil svare til ca. 75% af dyrene.

Ved etablering af skraber som angivet under BAT, vurderer Vejen Kommune at kravet til BAT-ammoniak er overholdt

Ammoniakpåvirkningen af beskyttede naturområder omkring ejendommen vurderes i afsnit herom.

Følgende er angivet i ansøgningen (markeret med *kursiv*):

Med begrebet "bedst tilgængelig teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument). Principperne i referencedokumentet tager udgangspunkt i svine- og fjerkræbrug men kan videreføres til kvægbrug med undtagelse af staldenes indretning.

Vurderinger for anvendelsen af BAT på husdyrbruget skal således ske i forhold til følgende aspekter:

- 1) Godt landmandskab/ Management**
- 2) Egenkontrol**
- 3) Fodringsstrategier**
- 4) Staldsystemer og staldteknologier**
- 5) Forbrug af vand og energi**
- 6) Opbevaring og behandling af husdyrgødning**
- 7) Udbringning af husdyrgødning**
- 8) Fravalg af BAT**

Ad 1) Godt landmandskab/ Management

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en nødfremgangsmåde ved uheld. Aktiviteterne på ejendommen anvender BAT, da:

- Driftsleder står for daglig drift
- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens årsrapport registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Ad 2) Egenkontrol

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn, og det tjekkes om anlæggene kører som de skal. Derudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.
- Gyllepumpningen overvåges.
- Gyllebeholderen kontrolleres i 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.
- Der er dyrlægesundhedsrådgivning.
- Der udarbejdes løbende foderplaner i samarbejde med konsulent således blandingen altid er optimeret.
- Ensilageprøver udtages til brug ved foderoptimering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor egenkontrol.

Ad 3) Fodringsstrategier

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet.

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der tages analyser af grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Reduktion af proteinindholdet i foderrationen som reducerende tiltag er kun mulig for malkekøer, og ikke for opdræt (i IT-systemet).

Ad 4) Staldsystemer og staldteknologier

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte i stalden, hvilket betyder at staldgulvene er forholdsvis tørre. Det store luftskifte betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt. Samtidig er energiforbruget til ventilation minimalt.

Den eksisterende kostald er en sengestald med spalter. Den nye stald opføres i forlængelse af den eksisterende og med samme staldsystem, da der er gode erfaringer hermed fra tidligere.

I IT-ansøgningen kører skraberen i hele den gl. stald med 180 dyr, svarende til 62 %, som giver en effekt på 154 kg N. Hvis skraberen kun kører i vestlig side af gl. stald må effekten blive $154 \times 75\% = 116$ kg N (vi mister en effekt på 38 kg N). Hvis skraberen kører i vestlig side af ny stald må effekten her blive 350 kg N \times $25\% \times 75\% = 66$ kg N effekt i ny stald.

Disse 66 kg N svarer ca. til de 38 kg som vi mister plus de 30 som vi manglede i at opfylde BAT. Så hvis vi deler stalden op i øst/vest i stedet for ny/gammel og herved kan sætte skraber på 75 % af dyrene i stedet for kun 62 % så burde BAT ca. overholdes.

Der etableres skraber ovenpå spaltegulve i gangarealerne som angivet ovenfor for at holde spaltegulvet tørt og fri for gødning og urin.

Ad 5) Forbrug af vand og energi

Vandforbrug:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Vandforbruget registreres.

Energiforbrug:

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Ad 6) Opbevaring af husdyrgødning

For så vidt angår BAT ved opbevaring af svinegylle omfatter dette en stabil beholder, der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gylle kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag. Som nævnt i indledningen kan disse principper overføres til kvæggylle. Der er indenfor kvæggylle en BAT kandidat nemlig svovlsyrebehandling (BAT-Byggeblad nr. 107.04-52: Kostalde med svovlsyrebehandling af kvæggylle).

Aktiviteterne på ejendommen efterlever dog førnævnte principper for BAT, da:

Opbevaring af flydende husdyrgødning:

- Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere, kanaler under stald samt for-tank.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for tegn på begyndende utætheder.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle
- Der er ingen elektriske pumper monteret på gyllebeholdere. Der anvendes en gyllevogn påmonteret en sugekran ved påfyldning af gyllevogn fra gyllebeholder.

Der er fast overdækning af gylletank. Dermed er der ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter i forbindelse med udkørsel af gylle.

Ad 7) Udbringning af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse gødningsmængden til arealet og afgrødernes behov; undgå at sprede gødningen når marken er mættet med vand, er oversvømmet eller dækket af sne; samt udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstofoptag forekommer. Aktiviteterne på ejendommen anvender BAT, da:

- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Der køres ikke ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.
- Der udarbejdes hvert år mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I mark- og gødningsplanen tages hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte, samt kvælstofudnyttelsen.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv. således udbringning ikke giver anledning til unødige gener.

Ad 8) Fravalg af BAT

Med de valgte tiltag (afgræsning, telt og skraber i den ene stald) overskrides BAT med 30 kg, hvilket vi anser for en bagatel.

Tabel 1: Omkostninger ved forskellige miljøteknologier

Teknologi	Bemærkninger
Spalteskraber	Er tilvalgt i den ene stald.
Gylleforsuring	Forsuring ville halvere fordampningen fra 1080 til 540 kg NH ₃ . Med en levetid på 10 år svarer det til 5400 kg. Investeringen til indkøb og drift må således max være 540.000 kr. Det vurderes ikke at der kan købes og drives forsuringsanlæg til denne pris.
Råprotein	Dette virkemiddel kan kun bruges til køer, og på denne ejendom er der primært kvier. I øvrigt kommer dyrene på græs, hvilket gør det svært at styre proteinniveauet.
Teltdug	Er tilvalgt
Gulvtype	Præfabrikeret drænet gulv er fravalgt i den nye stald idet stalden bygges i umiddelbar forlængelse af den eksisterende ko/ungdyrstald der er etableret med gyllekanaler. I øvrigt er præfabrikeret drænet gulv fravalgt idet der er dårlige erfaringer med denne gulvtype. Der er særligt problemer med at holde køerne rene og klovproblemer i form af svampeinfektion med digital dermatitis.

Vejen Kommunes vurdering

Gyllekøling:

Det vurderes, at gyllekøling ikke er BAT i kvægstalde, da der i de åbne kvægstalde ikke vil være den samme miljøgevinst som i lukkede varmere stalde. Ligeledes er der, de måneder hvor gevinsten er størst, en meget lille mulighed for at afsætte varmen. Total og miljø-økonomisk vurderes det, at gyllekøling derfor ikke anses som BAT på denne ejendom.

Gylleforsuring:

Gylleforsuring er BAT i kvægstalde. Det vurderes, at etablering af gylleforsuring ikke vil være BAT på denne ejendom ud fra et proportionalitets synspunkt.

For oplag af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav på området vil være tilstrækkelig til at opfylde kravet til anvendelse af BAT.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget anvender bedst tilgængelig teknologi – fx indenfor følgende emner:

- Løbende eftersyn af indretninger på bedriften.
- Afstemt fodring af dyrene.
- En del af gulvsystemet er påmonteres skrubesystem. Hermed mindskes våde overflader i stalden og dermed reduceres ammoniakfordampningen.

Ud fra en vurdering af omkostninger og miljøgevinst vurderer Vejen Kommune, at der på nuværende tidspunkt er mindre områder for ejendommen, hvor der skal laves yderligere tiltag for at opfylde kravet til BAT. Der stilles vilkår til egenkontrol og management på ejendommen.

Ved fremtidig renovering af eksisterende staldafsnit skal Vejen Kommune vurdere, om det valgte staldsystem lever op til BAT på renoveringstidspunktet. Fremtidige ændringer i dyrehold, staldanlæg, anlæg til opbevaring af husdyrgødning m.v. skal anmeldes til Vejen Kommune, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til BREF-dokumentets BAT-niveau på punkterne: fodring, staldsystemer, energi- og vandforbrug og opbevaring af husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer yderligere, at de stillede vilkår til management og egenkontrol vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget også lever op til BREF-dokumentet vedr. management og egenkontrol.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget med de oplyste tiltag og de stillede vilkår vil kunne leve op til BREF-dokumentets⁷ krav om anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknologi.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 10, § 11 eller § 12 i Husdyrgodkendelsesloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-

⁷ Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, www.mst.dk.

arter væsentligt, jf. Habitatbekendtgørelsen⁸. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"⁹.

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg op til Natura 2000-områder og på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Det er fastsat i Husdyrgodkendelseslovens § 7, at anlæg større end 15 DE ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladte ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1, 2 og 3. Se nedenstående afsnit.

Med anlæg menes stald eller gødningsopbevaringsanlæg.

Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug på mellem 15 DE og 500 DE indenfor 1.000 m fra naturarealet, samt antallet af husdyrbrug på over 500 DE, som påvirker naturarealet med over 0,3 kg N/ha.

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden af ejendommen. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 91 (habitatområde nr. 80) – Kongeåen – mere end 2,5 km nord for anlægget, og nærmeste kategori 1 natur i habitatområdet ligger ca. 3,2 km nord for anlægget.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen på naturtyperne.

Der er registeret en del søer inden for 1.000 m fra anlægget. Vejen Kommune har ikke kendskab til, at de pågældende søer er karakteriseret som akvatiske naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for habitatdirektivet. Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer. Påvirkningen fra luftbåret ammoniak vil ikke være af afgørende betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af søerne.

Påvirkning af kategori 2 naturområder

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der ligger mere end 6,5 km nordvest for ejendommen.

⁸ Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 408 af 01.05.2007.

⁹ Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

Påvirkning af kategori 3 naturområder

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelseslovens § 23 foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år i forhold til ammoniak på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på over 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er § 3 beskyttede heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove, som ikke er omfattet kategori 1 og 2 natur.

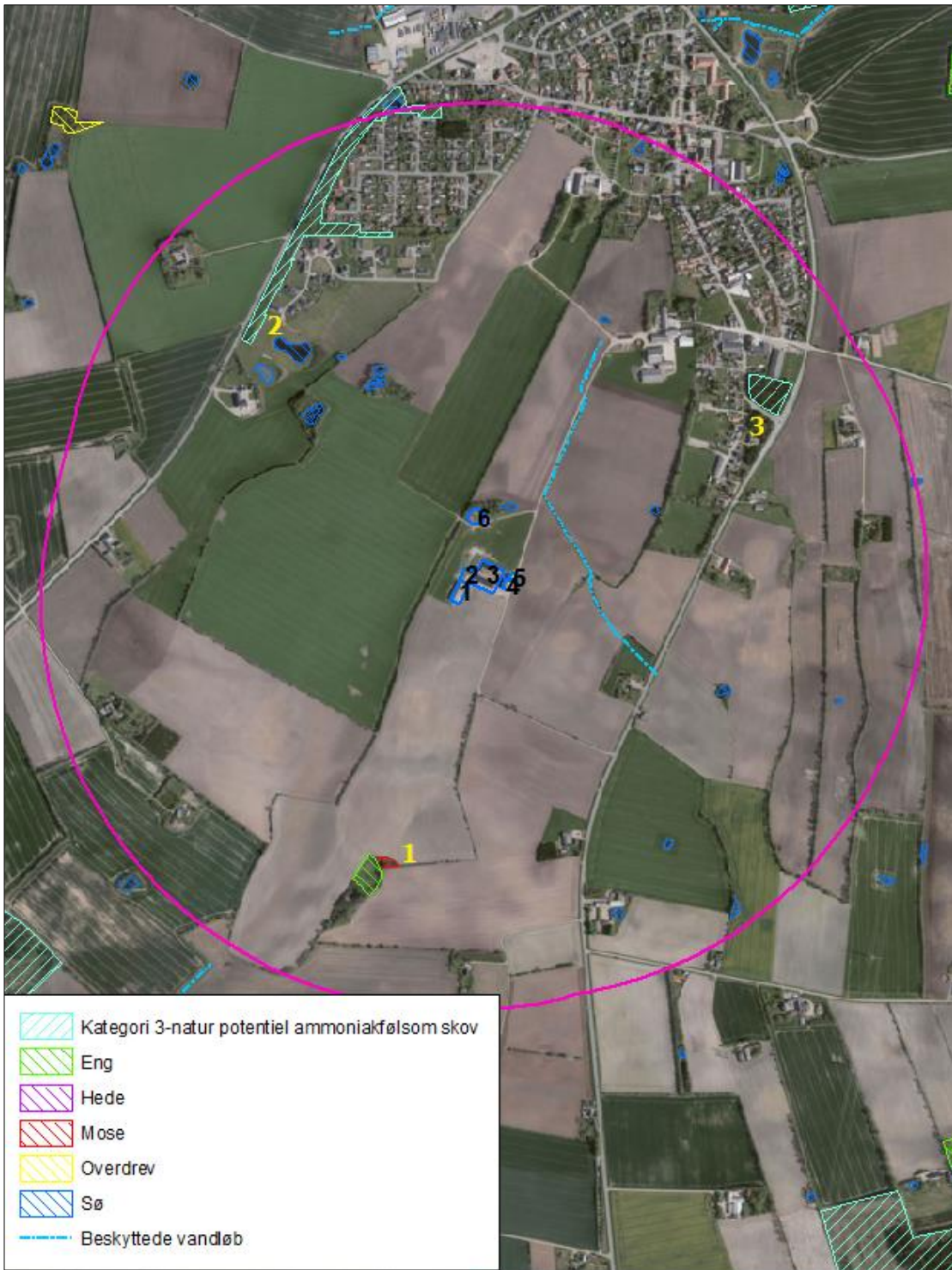
Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven¹⁰, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

Naturtyperne er vist i nedenstående tabel og figur.

Nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg	Belastning (kg N/ha/år)	
			Mer-	Total-
1	Mose	Ca. 658 m syd for anlægget	0,0	-
2	Pot. Ammoniakfølsom skov	Ca. 750 m nordvest for anlægget	0,0	-
3	Pot. Ammoniakfølsom skov	Ca. 775 m nordøst for anlægget	0,0	-

Tabel 11. Beskyttede kategori 3 naturområder.

¹⁰ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 933 af 24/09/2009.

Figur 3. Kort over kategori 3 natur ved anlægget.

I Ribe Amts naturkvalitetsplan 2006 er der udarbejdet en mål- og værdisætning for naturtyper jf. Naturtyper i Ribe Amt 2006. Rammer og retningslinjer for naturkvalitetsplanlægningen er videreført i Vejen Kommuneplan 2009-2021.

A-målsatte områder er alle lokaliteter, der er A-værdisatte eller B-værdisatte lokaliteter, hvor der vurderes at være oplagte muligheder for naturforbedringer og/eller hvor der er landskabsbiologiske sammenhænge og/eller hvor særlige artsforekomster betinger, at der bør gøres en indsats. A-værdisatte lokaliteter har særlig høj naturværdi og B-værdisatte lokaliteter har middelhøj naturværdi. Inden for A-målsatte arealer gives normalt kun tilladelse til indgreb, som understøtter kvaliteten af den naturtype, der findes på arealet.

B-målsatte områder er øvrige B-værdisatte lokaliteter, samt typisk de C-værdisatte lokaliteter, der indgår i væsentlige landskabsbiologiske sammenhænge. Der vil kun i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til mindre indgreb efter konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.

C-målsatte områder er typisk landskabeligt isolerede C-værdisatte lokaliteter (lokaliteter med begrænset naturværdi), hvor naturforbedring ikke vurderes at være realistisk. Der vil i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til indgreb efter konkret vurdering.

Målsætning: målsætningen for området som der stræbes imod.

Værdisætning: den faktiske tilstand som området er vurderet til at have på nuværende tidspunkt.

Fremadrettet vil Vejen Kommune arbejde for, at ABC-målsætningssystemet afløses af et nyt værdi- og målsætningssystem, hvor § 3-områderne værdi- og målsættes efter den femtrins skala, som staten anbefaler i Danmarks Naturdata. Herved bliver det muligt at sammenligne naturområder på tværs af kommune grænser.

Systemet inddeler naturtyperne i 5 tilstandsklasser: I – Høj, II – God, III – Moderat, IV – Ringe og V – Dårlig. Arealerne administreres ud fra det pågældende naturareals konkrete naturværdi, der vurderes i den enkelte sag ud fra registreringer af flora og fauna.

Det fastlagte beskyttelsesniveau på 1,0 kg N/ha/år overskrides ikke på hverken moseområdet eller på de to potentielt ammoniakfølsomme skovområder. Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen på naturtyperne.

For den nært liggende eng syd for ejendommen gælder det, at der ikke er registreret ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne og Vejen Kommune vurderer, at der heller ikke forekommer ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU¹¹ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, sydflagermus, troldflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og grøn mosaikguldsmed ved ejendommen. Heraf er odder, troldflagermus og vandflagermus omfattet af den danske rødliste som

¹¹ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

sårbare. Bechsteins flagermus og bredøret flagermus er rødlistet som sjældne, mens klokkefrø er rødlistet som akut truet.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Grøn mosaikguldsmed yngler i søer og moser, der ikke er for næringsrige og hvor solen kan skinne ned på vandoverfladen. Ofte i skov. Grøn mosaikguldsmed lægger sine æg på planten krebsklo og arten findes derfor kun på steder, hvor denne plante findes.

Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i vandløb og især i moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være vådområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder knytter sig til moser, krat, skov eller andre uforstyrrede naturområder.

Markfirbenet findes spredt i landskabet på åbne, varme, solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for arten.

Stor vandsalamander foretrækker rene, dybe vandhuller i eller nær skov. Uden for yngletiden lever salamanderne på land og gemmer sig om dagen under sten og træstammer og i gamle musehuller. De vandrer sjældent særlig langt fra vandhullerne.

Spidssnudet frø kan leve i mange typer af vandhuller og søer. Den er afhængig af, at vandhullet/søen er omgivet af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Andre paddearter som lille vandsalamander og skrubtudse er ikke opført på habitatdirektivets bilag IV, men de er fredede i Danmark. For disse arter gælder mange af de samme livsbetingelser, som nævnt for padderne ovenfor.

Bortset fra ovennævnte har Vejen Kommune ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Vejen Kommune vurderer, at en række af arterne med stor sandsynlighed forekommer i området.

Under forudsætning af at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Med de i godkendelsen stillede vilkår og i henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹² vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

¹² Bek. nr. 408 af 01.05.2007, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

Anlæggets udformning

Den nye tilbygning opføres i samme byggestil og samme bredde og højde, som den eksisterende stald.

Anlæggets placering i landskabet

Ejendommen ligger på den nordligste kant af Rødding Bakkeø, som grænser op til Kongeådal mod nord.

Området ligger vest for den sidste istidsrand (Saale-moræne) og de øverste aflejringerne udgøres hovedsagelig af moræneler. Der er tale om en storbølget moræneflade med intensivt dyrkede marker, afgrænset af overvejende nord-sydgående læbeplantninger blandet med større og mindre skovbevoksninger. Med denne arealanvendelse opstår både større og mindre -, samt åbne og lukkede landskabsrum. Området afvandes til Kongeåen af grøfter (Kloakgrøften og Kokhauge).

Bebyggelsen i området består af fritliggende gårde og husmandssteder. Den eksisterende opdeling af landbrugsfladerne samt skove og bevoksninger har ikke ændret sig væsentligt i de sidste 150 år. Dermed strækker landskabets tidshorisont sig tilbage til landboreformerne i begyndelsen af 1800 tallet.

De eksisterende skovområder er rester af Farrisskovene og derfor meget gamle. Udover Københoved Skov på ca. 150 ha er der kun mindre skovarealer.

Al landbrugsjorden er under plov.

Der er tidligere stillet vilkår om, at der skal beplantes ved den eksisterende gyllebeholder og at den skal fjernes, når den ikke længere er i brug. Disse vilkår overføres til nærværende miljøgodkendelse.

Landskabelige værdier

Placeringen og udformningen af ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier jf. §§ 22 og 23 i Husdyrgodkendelsesloven – se tabel 12.

Udpegningerne er fra Kommuneplanen¹³. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Nyt anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Værdifulde landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.2	Uforstyrrede landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej

¹³ Kommuneplanen 2009 – 2021 for Vejen Kommune, www.vejenkom.dk.

3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.3	Økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder".	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.2.1	Kulturhistoriske værdiområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø.	Nej
4.2.1	Kirkeomgivelser	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej, men lige nord for ejendommen
4.4.2	Rekreativ interesse	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.4	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt.	Nej
Råstofloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.	Nej
Naturbeskyttelsesloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 16	Sø- og åbeskyttelseslinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m.	Nej
	Fredede områder		Nej

Museumsloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.	Nej
§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.	Nej

Tabel 12. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet. *Værdifulde og uforstyrrede landskaber, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger.

Husdyrbrugets ophør

Ansøger vil udvikle sin produktion, så han kan bestå som landmand i fremtiden. Han ønsker at modernisere og udvikle produktionen, så der tages hensyn til dyrevelfærds- og miljømæssige krav.

Ved ophør af produktionen vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort, så der ikke er fare for forurening.

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Alternative muligheder

Ansøger har ikke undersøgt alternative muligheder for indretning og placering af anlægget, da det valgte er den bedst mulige.

Hvis udvidelsen af husdyrbrugets produktion ikke foretages (0-alternativet), vil produktionen på det nuværende niveau kunne fortsætte uden yderligere miljøgodkendelse. En fortsat drift vil ikke nødvendigvis i sig selv medføre mindsket forurening fra husdyrbruget end i den ansøgte udvidelse. Der vil ligeledes fortsat udbringes husdyrgødning på ejendommens arealer. Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug foretages ammoniak- og forureningsbegrænsende tiltag, som sænker det generelle forureningsniveau. 0-alternativet vil således ikke nødvendigvis have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis udvidelsen gennemføres og de opstillede vilkår i miljøgodkendelsen efterleves.

Sammenfatning

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan meddeles godkendelse til projektet da:

- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

4 Øvrige forhold

Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning

Da projektet indeholder byggeri, skal der indsendes byggeansøgning til Vejen Kommune. Særsilt tilladelse til nedsivning af spildevand/overfladevand/tagvand skal indhentes hos Vejen Kommune inden der gives byggetilladelse.

Der kan være andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

Høringsberettigede

Konsulent Birgitte Madsen, Sønderjysk Landboforening, bm@slf.dk

Naboer (indenfor 300 m):

Gurli Cramer og Bjarne Skøtt Pedersen, Haderslevvej 6, 6630 Rødding

Interessenter, der har anmodet om udkast:

Ingen

Lokalråd:

Skodborg Lokalråd v./ fmd. Bo Windfeld, cvr. nr.: 30424913

Kopimodtagere af afgørelsen

Embedslægerne i Region Syddanmark, sesyd@sst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dnvejen-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk

Friluftsrådet, Scandiagade 13, DK-2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, holgersen@vejen-net.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vejen@dof.dk

Museet på Sønderskov, post@sonderskov.dk

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.
2. Udpegningsgrundlag for de berørte Natura 2000-områder.

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" nr. 1572 af 20.12.2006.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

Der skal klages via klageportalen på www.borger.dk eller www.virk.dk. Se vejledning på www.nmkn.dk/klage.

Miljø- og fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79.

Gebyr

Det er en betingelse for Miljø- og fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau, gebyret indeksreguleres hvert år). Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Miljø- og fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Miljø- og fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen.

Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

Bilag 2.

Udpegningsgrundlag for de berørte Natura 2000-områder.

Natura 2000-områdenr. 91: Kongeå

Området består af habitatområde nr. H80.

Udpegningsgrundlag for Habitatområdet Kongeå (H80)	
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260) Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) Kildevæld (7220) Rigkær (7230)
Arter:	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>) (1095) Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>) (1096) Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>) (1099) *Snæbel (<i>Coregonus oxyrhynchus</i>) (1113) Odder (<i>Lutra lutra</i>) (1355) Laks (1106)

* Surt overdrev, kildevæld samt snæbel er alle prioriterede naturtyper/arter.